

Professor ved Universitetet i Bergen, Erling Johannes Husabø, er bekymret for utviklingen etter 22. juli. Prosessen med stadig strengere terrorlovgivning har foregått siden terrorangrepet i USA i 2001.

Bekymret over terror- lovgivningen

Tekst og foto:
Aina J. Rønning

– Dette tar aldri slutt. Vi så etter 11. september et stort press på myndighetene blant annet i Storbritannia for å lovfeste terrortiltak som skal løse terrorfaren på forhånd, sa Husabø på et seminar Datatilsynet hadde arrangert for norske journalister.

Utviklingen mot stadig strengere terrorlover kolliderer med ideene bak grunnlovens §102 som sier

at husinkvisisjoner ikke må finne sted uten i kriminelle tilfeller.

– Om en borger bryter straffeloven har han forbrutt seg mot samfunnskontrakten og samfunnet kan gripe inn med kontrolltiltak. Problemet er at man i terrorlovgivningen hele tiden utvider grunnlaget for det straffbare.

Man definerer kriminelle tilfeller slik at området for myndighetskontroll utvides. Jeg kaller det pre-aktiv strafferett, der man først flytter grensen til

etterforskingssporet i forhold til forberedende handlinger, og så til forebyggingssporet FØR man har planlagt den kriminelle handlingen, sa Husabø. Mens grensene for privatlivet før gikk rundt husets fire vegger, har ny teknologi utvidet begrepet for private rom. Et chatterom på internett oppfattes som like privat som om man snakket sammen i sin egen stue. Nå er det ikke bare behov for beskyttelse av eget hus, men for personvern i utvidet forstand, mener Husabø.

– Samtidig er trusselsituasjonen mye mer komplisert. Samfunnet er i stadig større grad sårbart, og fienden kan være midt i blant oss. Ny teknologi kan gjøre enorm skade, sa Husabø.

Terrorpakke

Allerede i 2002 kom Stortinget (etter påtrykk fra FN og EU) med sin første terrorpakke der innsamling av penger til terrortiltak, forbud om terrorhandling og våpeninnkjøp til terror ble forbudt. Man flyttet

BEST WESTERN HOTELL
BONDEHEIMEN
Sidan 1913

Rosenkrantz gate 8
N- 0159 Oslo
+ 47 23 21 41 00
bookingoffice@bondeheimen.com
www.bondeheimen.no

- Eit naturleg val for overnatting og møte i hovudstaden

kriminaliseringen frem til forberedelsesstadiet. I 2005 ble norsk lovgivning endret ytterligere der man fikk lov til å bruke skjulte tvangsmidler som kommunikasjonskontroll, hemmelig ransaking og teknisk sporing ved skjellig grunn til mistanke om at noe kriminelt var i gjære. I 2008 kom en ny terrorpakke etter at Europarådet hadde kommet med sin konvensjon. Her ble rekruttering, trening og oppfordring til terrorhandling kriminalisert. I 2011 foreslo PST en rekke nye tiltak, der blant annet tilstedeværelse på et sted der det drives terrortrening og besittelse av informasjon med tanke på fremtidig terrortrening ønskes kriminalisert.

Går lenger

– Det er typisk at det etter en terrorhandling kommer lovforslag som går lengre enn hva menneskerettighetene aksepterer, sier Husabø.
– PSTs forslag griper inn i ytringsfriheten. Disse forslagene er imidlertid delvis hem-

meligstemplet, så her diskuterer man et lovforslag man ikke kjenner fullt ut. Noe ble imidlertid lagret på andre nettsider, og vi vet at forslagene ikke gir noen avgrensninger når det gjelder typeforberedelseshandlinger som skal være straffbare. At det er hensikten som må bevises eller motbevises er problematisk i forhold til legalitetsprinsippet. Forslagene gir en veldig vid åpning for bruk av skjulte tvangsmidler, og de gir dårlige rammer for domstolskontroll, sier Husabø.

Må vurdere forsett

– Domstolen må vurdere terrorforsett til en person som ikke er til stede, og som advokaten ikke kjenner identiteten til. Vi har ikke et demokrati dersom folk ikke kan ha et rom der de kan tenke og handle på egen hånd. Da er vi heller ikke lengre selvstendige individer, advarte Husabø, som i sin tid satt i Metodeutvalget.

Erling Husabø, jussprofessor ved Universitetet i Bergen, mener problemet er at man i terrorlovgivningen hele tiden utvider grunnlaget for det straffbare.

ADVOKAT- OG DOMMERKAPPER

for damer og herrer – Omgående fra lager
Pris fra kr. 5000.- inkl. mva og frakt

Ved henting i butikk gis kr 250,- (inkl.mva) i henterabatt

EDVINS

Storgt. 25, Pb 8744 Youngstorget, 0028 Oslo
tlf. 23 00 34 20 - epost: edvinsas@hotmail.com